

Tórshavn
J. Nr.
(at tilskila í svani)

12.02.1992
665-1/916
AMD/or

Tygara skriv

Føroya lögting.

Løgtingsmál nr. 93/1989: Lóq um innlit i fyrisitingina.

U p p s k o t

til

løgtingslóg um innlit i fyri-
sitingina.

Kap. 1. Lógarøkið.

S 1. Lógin er galdandi fyri alt virksemi hjá almennu fyrsitingini undir heimastýrinum, jbr. tó §§ 2 og 3.

Stk. 2. Lógin er eisini galdandi fyri interkommunalar felagsskapir.

Stk. 3. Landsstýrið kann áseta reglur um, at lógin skal verða galdandi fyri nærri ásett felög, stovnar, felagskapir v.m., sum ikki kunnu roknast til ta almennu fyrisitingina. Hetta er tó bert galdandi um útreiðslurnar av teirra virksemi í høvuðsheitunum verða rindaðar av landi ella kommunum, ella í tann mun tey við ella sambært lög

lagtingslov om offentlighed i
forvaltningen.

Kap. 1. Lovens område.

S 1. Loven gælder for al virksomhed, der udøves af den offentlige forvaltning under hjemmestyret, jfr. dog §§ 2 og 3.

Stk. 2. Loven gælder endvidere for interkommunale fællesskaber.

Stk. 3. Landsstyret kan fastsætte regler om, at loven skal gælde for nærmere angivne selskaber, institutioner, foreninger m.v., som ikke kan henregnes til den offentlige forvaltning. Det gælder dog kun såfremt udgifterne ved deres virksomhed overvejende dækkes af land eller kommune, eller i

hava fingið heimild til at taka avgerð vegna land ella kommunu. Landsstýrið kann herundir áseta nærri reglur um varðveislu v.m. av skjölum.

S 2. Fyri mál um setan í starv ella flytan í hægri starv, er bert ásetingin í § 6 galldandi.

Stk. 2. Lóggávumál, herundir játtanarlögir, koma bert undir lóginna, tá lógaruppskot er framlagt í løgtinginum.

S 3. Landsstýrið kann áseta reglur um, at nærri tilskilaðir myndugleikar, málsókir ella slög av skjólum, fyri hvørji ásetingarnar í §§ 7-14 vanliga føra við sær, at áheitan um skjalainnlit kann verða noktað, skulu verða undantíkin lóginni.

Stk. 2. Landsstýrið kann áseta reglur um, at tað aftaná eitt ávist áramál skal vera loyvt at gera seg kunnigan við nærri tilskilaði skjöl, sum ikki koma undir rættin til skjalainnlit sambært reglunum í hesi lóg.

Kap. 2. Rætturin til skjala-

det omfang de ved eller i henhold til lov har fået tillagt beføjelse til at træffe afgørelser på vegne af land eller kommune. Landsstyret kan herunder fastsætte nærmere regler om opbevaring m.v. af dokumenter.

S 2. For sager om ansættelse eller forfremmelse i det offentliges tjeneste gælder kun bestemmelsen i § 6.

Stk. 2. Sager om lovgivning, herunder bevillingslove, er kun omfattet af loven, for så vidt lovforslag er fremsat i lagtinget.

S 3. Landsstyret kan fastsætte regler om, at nærmere angivne myndigheder, sagsområder, eller arter af dokumenter, for hvilke bestemmelserne i §§ 7-14 i almindelighed vil medføre, at begæring om aktindsigt kan afslås, skal være undtaget fra loven.

Stk 2. Landsstyret kan fastsætte regler om, at der efter et vist åremål skal være ret til at blive gjort bekendt med nærmere angivne dokumenter, der ikke er undergivet retten til aktindsigt efter reglerne i denne lov.

Kap. 2. Retten til akt-

innlit.

S 4. Ein og hvor kann við teimum undantökum, sum eru nevnd í §§ 7-14, krevja at fáa høvi til at gera seg kunnugan við skjøl, sum ein myndugleiki hevur móttikið ella gjört sum liður í fyrisitingarligari saksviðgerð í samband við virksemi myndugleikans. Ein myndugleiki kann geva loyvi til skjalainnit í storrí mun, um ikki annað fylgir av reglum um tagnar-skyldu v.m.

Stk. 2. Hann, hvors persónligu viðurskifti eru umtalað í einum skjali, kann við teimum undantökum, ið nevnd eru í §§ 7-11 og § 14 krevja, at fáa høvi til, at gera seg kunnigan við upplýsingarnar. Hetta er tó ikki galddandi í tann mun tey fyrilit, ið nevnd eru í § 13, ella um-hugsni fyrí honum sjálvum, ella øðrum, avgjört talar ímóti hesum.

Stk. 3. Áheitan sambært stk. 1 og 2 skal skila til tey skjøl ella tað mál, sum við-komandi ynskir at gera seg kunnigan við.

S 5. Rætturin til skjalainnit fevnir um

- 1) øll skjøl, ið viðvíkja málinum, herundir maka-

indsigt.

S 4. Enhver kan med de undtagelser, der er nævnt i §§ 7-14 forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en forvaltningsmyndighed som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed. En forvaltningsmyndighed kan give aktindsigt i videre omfang, medmindre andet følger af regler om tavshedspligt m.v.

Stk. 2. Den, hvis personlige forhold er omtalt i et dokument, kan med de undtagleser, der er nævnt i §§ 7-11 og § 14 forlange at blive gjort bekendt med oplysningerne herom. Det gælder dog ikke i det omfang de hensyn, der nævnt i § 13, eller hensynet til den pågældende selv eller andre med afgørende vægt taler imod.

Stk. 3. Begæring efter stk. 1 og 2 skal angive de dokumenter eller den sag, som den pågældende ønsker at blive gjort bekendt med.

S 5. Retten til aktindsigt omfatter

- 1) alle dokumenter, der ved rører sagen, herunder gen-

skjøl av teimum skjølum, sum eru send frá myndugleikanum, tá skrivini mugu haldast at vera komin fram til móttakaran, og

- 2) innföringar í journalir, skráir og aðrar skrásetingar viðvíkjandi skjølum í avvarðandi máli.

Stk. 2. Rætturin til skjala-innlit fevnir ikki um skráir ella aðrar skipaðar skrásetingar, har sum nýtt verður edv, tó burtursæð frá skrásetingum, sum nevndar eru í stk. 1, nr. 2.

Stk. 3. Landsstýrið kann áseta reglur um atgongd hjá almenninginum at kunna seg við upplýsingar í edv-skráum v.m., ið ikki eru umfataðar av lóginí um skáir hjá almennum myndugleikum. Herundir kunnu eisini ásetast reglur um gjald.

Skylda at skriva upp v.m.

§ 6. Í málum, har avgerð fer at verða tикиn av einum myndugleika, skal myndugleiki, sum munliga tekur ímóti upplýsingum viðvíkjandi teimum veruligu umstøðunum, ið hava týdning fyri avgerðina í málinum, ella sum á annan hátt er kunnigur við sovorðnar upplýsingar, skriva upp inni-

part af de skrivelser, der er udgået fra myndigheden, når skrivelserne må antages at være komment frem til adressaten, og

- 2) indførelser i journaler, registre og andre fortænelser vedrørende den pågældende sags dokumenter.

Stk. 2. Retten til aktindsigt omfatter ikke registre eller andre systematiserede fortænelser, hvor der gøres brug af elektronisk databehandling, dog bortset fra fortænelser som nævnt i stk. 1, nr. 2.

Stk. 3. Landsstyret kan fastsætte regler om offentlighedens adgang til at blive gjort bekendt med oplysninger i edb-registre m.v., der ikke er omfattet af loven om offentlige myndigheders registre. Der kan herunder fastsættes regler om betaling.

Notatpligt m.v.

§ 6. I sager, hvor der vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, skal en myndighed, der mundtligt modtager oplysninger vedrørende en sags faktiske omstændigheder, der er af betydning for sagens afgørelse, eller som på anden måde er bekendt med sådanne op-

haldið av teimum. Hetta er tó ikki galldandi um upplýsingarnar annars síggjast í skjölunum í málinum.

Stk. 2. Landsstýrið kann fyri nærri ásett fyrisitingarøkir áseta reglur um varðveislu v.m. av fráboðanum, ið eru gjørdar ella móttiknar við edv.

Stk. 3. Landsstýrið kann áseta reglur um uppskrivingarskyldu viðvíkjandi nærri ásettum bólkum av málum um útinnan av ørum fyristitingarvirksemi enn nevnt í stk. 1.

Kap. 3. Undantök frá reglunum um skjalainnlit.

Undantøka av innanhýsis arbeiðsskjölum.

§ 7. Rætturin til skjalainnlit fevnir ikki um innanhýsis arbeiðsskjöl. Innanhýsis arbeiðsskjöl eru

- 1) skjöl, sum verða gjörd av einum myndugleika til egsna nýtslu
- 2) brævaskifti millum ymiskar deildir innan fyrir sama myndugleika og
- 3) brævaskifti millum eitt bý- ella bygðaráð og tess nevndir, deildir og aðrar stovnar ella millum hesar

lysninger, gøre notat om indholdet af oplysningerne. Dette gælder dog ikke såfremt oplysningerne i øvrigt fremgår af sagens dokumenter.

Stk. 2. Landsstyret kan for nærmere angivne områder af forvaltningsvirksomhed fastsætte regler om opbevaring m.v. af meddelelser, der udfærdiges eller modtages ved hjælp af elektronisk databasehandling.

Stk. 3. Landsstyret kan fastsætte regler om notatpligt for nærmere angivne grupper af sager om udøvelse af anden forvaltningsvirksomhed end nævnt i stk. 1.

Kap. 3. Undtagelser fra retten til aktindsigt.

Undtagelse af interne arbejdsdokumenter.

§ 7. Retten til aktindsigt omfatter ikke en myndigheds interne arbejdsdokumenter. Som interne arbejdsdokumenter anses

- 1) dokumenter, der udarbejdes af en myndighed til eget brug,
- 2) brevveksling mellem forskellige enheder inden for samme myndighed,
- 3) brevveksling mellem et by- eller bygðaráð og dettes udvalg, afdelinger og

stovnar sínámillum.

andre organer eller mellem
disse organer indbyrdes.

§ 8. Rætturin til skjalainnlit fevnir hóast ásetingina í § 7 um innanhýsis arbeiðsskjöl, ið eru til skjals í endaligum líki, tá

- 1) skjølini bert endurgeva innihaldið av endaligu støðutakan myndugleikans viðvíkjandi avgerðini í einum máli,
- 2) skjølini bert innihalda eina endurgeving av upplýsingum, sum myndugleikin hevur havt skyldu til at skriva upp sambært ásetingini í § 6,
- 3) skjølini eru sjálvstøðug skjöl, ið eru gjörd av einum myndugleika fyrir at fáa til vega prógvandi ella annan samsvarandi greidleika viðvíkjandi teim veruligu umstøðunum í einum máli, ella
- 4) skjølini innihalda almenn stevnumið fyrir viðgerðini av ávísum málsslögum.

§ 9. Um sjúkrahúsjournalur er gjördur um heilsuviðurskiftini hjá einum persóni, hevur hann hóast ásetingina í § 7 rætt til skjalainnlit í journalin.

§ 8. Retten til aktindsigt omfatter uanset bestemmelsen i § 7 interne arbejdsdokumenter, som foreligger i endelig form, når

- 1) dokumenterne alene gen giver indholdet af myndighedens endelige beslutning vedrørende en sags afgørelse,
- 2) dokumenterne alene indeholder en gengivelse af oplysninger, som myndigheden har haft pligt til at notere efter bestemmelseren i § 6,
- 3) dokumenterne er selvstændige dokumenter, der er udarbejdet af en myndighed for at tilvejebringe bevismæssig eller anden tilsvarende klarhed med hensyn til en sags faktiske omstændigheder, eller
- 4) dokumenterne indeholder generelle retningslinier for behandlingen af bestemte sagstyper.

§ 9. Den, om hvis helbredsforhold der er udarbejdet en sygehusjournal, har uanset bestemmelsen i § 7 ret til aktindsigt i journalen.

Stk. 2. Retten til aktindsigt

Stk. 2. Rætturin til skjala-innlit kann tó avmarkast í tann mun áhugi partanna í skjalainnliti má metast at eiga at víkja fyri avgerandi umhugsni fyri partunum sjálvum ella örum privatum áhugamálum.

Undantøka av ørum skjølum.

§ 10. Rætturin til skjalainnlit fevnir ikki um

- 1) Gerðabøkur hjá landsstýrinum, frásagnir frá fundum millum landsstýrismenn og skjøl, ið verða gjörd av einum myndugleika til nýtslu á sovorónum fundum.
- 2) Brævaskifti millum landsstýrismenn um lóggávu, herundir játtanarlögir.
- 3) Skjøl, sum verða send ørum myndugleika í samband við, at ein myndugleiki hevur skrivaruppgávuna um hendi fyri ein annan myndugleika.
- 4) Brævaskifti hjá einum myndugleika við serkön til nýtslu í rættarmálum, ella tá støða skal takast til möguligt rættarmál.
- 5) Tilfar, ið verður útvegað sum grundarlag til gerð av almennum hagtølum ella vísindaligum kanningum.

kan dog begrænses i det omfang, partens interesse i aktindsigt findes at burde vige for afgørende hensyn til den pågældende selv eller til andre private interesser.

Undtagelse af andre dokumenter.

§ 10. Retten til aktindsigt omfatter ikke

- 1) landsstyrets protokoller, referater af møder mellem landsstyresmænd og dokumenter, der udarbejdes af en myndighed til brug for sådanne møder.
- 2) Brevveksling mellem landsstyresmænd om lovgivning, herunder bevillingslove.
- 3) Dokumenter, der udveksles i forbindelse med, at en myndighed udfører sekretariatsopgaver for en anden myndighed.
- 4) En myndigheds brevveksling med sagkyndige til brug i retssager eller ved overvejelse af, om retssag bør føres.
- 5) Materiale, der tilveje bringes som grundlag for udarbejdelse af offentlig statistik eller videnskabelige undersøgelser.

Fráboðan av veruligum upplýsingum.

§ 11. Upplýsingar í skjölum, ër eru umfatað av § 7 og § 10, nr. 1-4, um veruligar umstøður, sum eru av stórum týdningi fyrir málíð, skulu hóast hesar ásetingar latast í samsvari við vanligu reglur lógarinnar.

Stk. 2. Landsstýrið kann áseta reglur um, at skyldan sambært stk. 1 ikki skal vera galddandi fyrir nærrí ásettarr bólkar av málum um útinnan av veruligum fyrisingarvirksemi.

Undantöka av upplýsingum.

§ 12. Rætturin til skjalainn lit fevnir ikki um upplýsingar um

- 1) privatu, herundir fíggjar ligu, viðurskiftini hjá einstaklingum,
- 2) tekniligar útbúningar ella mannagongdir, ella um rakst-rar- ella vinnuviður skifti ella líknandi um so er, at tað hevur stóran fíggjarligan týdning fyrir tann persónin ella virkið, sum upplýsingin viðvíkir, at áheitanin ikki verður gengin á móti.

Stk. 2. Um bert ein partur av skjalinum kemur undir áset-

Meddeelse af faktiske oplysninger.

§ 11. Opplysninger i dokumenter, der er omfattet af § 7 og § 10, nr. 1-4, om faktiske omstændigheder, der er af væsentlig betydning for sagsforholdet, skal uanset disse bestemmelser meddelser i overensstemmelse med lovens almindelige regler.

Stk. 2. Landsstyret kan fastsætte regler om, at pligten efter stk. 1 ikke skal gælde nærmere angivne grupper af sager om udøvelse af faktisk forvaltningsvirksomhed.

Undtagelse af oplysninger.

§ 12. Retten til aktindsigt omfatter ikke oplysninger om

- 1) enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold,
- 2) tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold eller lignende, for så vidt det er af væsentlig betydning for den person eller virksomhed, oplysningen angår, at begäringen ikke imødekommes.

Stk. 2. Omfattes kun en del af et dokument af bestemmelser i stk. 1, skal den på-

ingina í stk. 1, skal hann verða kunnaður við hin partin av innihaldinum í skjalinum.

S 13. Rætturin til skjalainnlit kann avmarkast í tann mun tað er neyðugt til verju av munandi umhugsni viðvíkjandi

- 1) trygd ella verju ríkisins
- 2) uttanríkispolitiskum ella uttanríkisfíggjarligum áhugamálum, herundir viðurskiftini við aðrar tjóðir ... ella millumtjóða stovnar,
- 3) fyribyrging, avdúkan og sökjan at lógarbrotum, revsingarfulgerð og líkandi og verju av ákærdum, vitnum ella øðrum í málum um revsi- ella agasókn,
- 4) fremjing av almennum eftirliti, skipanar- ella ráðleggingarvirksemi ella ætlaðum tiltökum sambært skatt - og av-gjaldslóggávuni,
- 5) fíggjarligu áhugamálunum hjá tí almenna, herundir fremjing av vinnuvirksemi tess almenna ella
- 6) privatum ella almennum áhugamálum, har tað vegna serligar umstöður í hesum føri er neyðugt at dylja málíð.

Stk. 2. Um umstöður, sum nevndar í stk. 1 bert gera seg gallandi fyri ein part av

gældende gøres bekendt med dokumentets øvrige indhold.

S 13. Retten til aktindsigt kan begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til

- 1) rigets sikkerhed eller forsvar,
- 2) udenrigspolitiske eller udenrigsøkonomiske interesser, herunder forholdet til fremmede magter eller mellemfolkelige institutioner,
- 3) forebyggelse, opklaring og forfølgning af lovovertrædelser, straffuldbyrdelse og lignende samt beskyttelse af sigtede, vidner eller andre i sager om strafferetlig eller disciplinær forfølgning,
- 4) gennemførelse af offentlig kontrol, regulerings- eller planlægningsvirksomhed eller af påtænkte foranstaltninger i henhold til skatte- og afgiftslovgivningen,
- 5) det offentliges økonomiske interesser, herunder udførelsen af det offentliges forretningsvirksomhed, eller
- 6) private og offentlige interesser, hvor hemmelig-

einum skjali, skal viðkomandi gerast kunnigur við restina av innihaldinum í skjalinum.

holdelse efter forholdets særige karakter er påkrævet.

stk. 2. Gør hensyn som nævnt i stk. 1 sig kun gældende for en del af et dokument, skal den pågældende gøres bekendt med dokumentets øvrige indhold.

Atlitið til tagnarskyldu.

§ 14. Skyldan at lata upplysingar er avmarkað av serstökum ásetingum um tagnarskyldu, ið eru ásettar við lög ella við heimild í lög fyrir persónar, ið virka í almennari tænastu ella starvi. Hetta er ikki galdandi viðvíkjandi tí vanligu tagnarskylduni sambært revsilögini, fyrisitingarlögini og tænastumannaloggávuni.

Kap. 4. Viðgerðin og avgerðin viðvíkjandi áheitan um skjalainnlit.

§ 15. Verður áheitan um skjalainnlit sett fram viðvíkjandi skjølum, ið eru partur av máli, har sum tað er ella ferð at verða tikan avgerð av einum fyrisitingarmyndugleika, avger hesin myndugleikin, um áheitanin kann verða gingin á móti. Í øðrum fórum verður avgerð um

Forholdet til tavshedspligt.

§ 14. Pligten til at meddele oplysninger er begrænset af særlige bestemmelser om tavshedspligt fastsat ved lov eller med hjemmel i lov for personer, der virker i offentlig tjeneste eller hverv. Det gælder ikke, for så vidt angår den almindelige tavshedspligt efter straffeloven, forvaltningsloven og tjenestemandslovgivningen.

Kap. 4. Behandlingen af afgørelsen af begæringer om aktindsigt.

§ 15. Fremsættes der begæring om aktindsigt vedrørende dokumenter, der indgår i en sag, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, afgør denne myndighed, om begæringen kan imødekommes. I andre tilfælde afgøres sager om aktindsigt af den myndighed,

skjalainnlit tikan av tí myndugleika, sum hevur skjalið undir hond.

Stk. 2. Avgerðir um spurningar um skjalainnlit kunnu kærast framihjá til tann myndugleika, sum er kärustovnur viðvíkjandi avgerðini ella viðgerðini annars av tí máli, sum áheitanin um skjalainnlit viðvíkir.

Stk. 3. Landsstýrið kann áseta reglur, ið frávíkja reglunum í stk. 1 og 2.

S 16. Viðkomandi myndugleiki ger sum skjótast av, um ein áheitan um skjalainnlit kann verða gingen á móti, og um hann, sum er komin við áheitanini skal verða gjördur kunnugur við skjöl soleiðis, at hann fær hövi til at síggja tey á staðnum ella soleiðis, at hann fær eitt avrit ella makaskjal.

Stk. 2. Er ein áheitan um skjalainnlit ikki gingen á móti ella noktað innan 10 dagar eftir, at viðkomandi myndugleiki hevur móttikið hana, skal myndugleikin boða viðkomandi frá, um orsókina til hetta, og nær ein avgerð væntandi verður til skjals.

Stk. 3. Landsstýrið ásetir reglur um gjald fyri avrit ella makaskjöl.

der har dokumentet i sin besiddelse.

Stk. 2. Afgørelser om aktindsigtsspørsgsmål kan påkla ges særskilt til den myndighed, som er klageinstans i forhold til afgørelsen eller behandlingen i øvrigt af den sag, begæringen om aktindsigt vedrører.

Stk. 3. Landsstyret kan fastsætte bestemmelser, der fraviger reglerne i stk. 1 og 2.

S 16. Vedkommende myndighed afgør snarest, om en begæring kan imødekommes, og om den, der har fremsat begæringen, skal gøres bekendt med dokumenterne ved, at der gives adgang tilgennemsyn på stedet, eller ved, at der udleveres en afskrift eller kopi.

Stk. 2. Er en begæring om aktindsigt ikke imødekommet eller afslået inden 10 dage efter, at den er modtaget af vedkommende myndighed, skal myndigheden underrette den begærende om grunden hertil samt om, hvornår en afgørelse kan forventes at foreligge.

Stk. 3. Landsstyret fastsætter regler om betaling for afskrifter og kopier.

Kap. 5. Gildiskoma, atlitið til aðra lóggávu v.m.

S 17. Lógin kemur í gildi 1. januar 1993.

Stk. 2. Lógin er ikki galdandi fyri skjøl, sum ein myndugleiki hevur gjørt, ella sum eru komin einum myndugleika í hendi áorenning 1. januar 1993. Upplýsingar um veruligar umstøður, ið eru at finna í tilíkum skjølum, eru tó umfataðar av rættinum til skjalainnlit sambært reglunum í hesi lög, um so er, at skjølini eru komin til eitt mál, sum er ella hevur verið til viðgerar hjá einum fyrisitingarmyndugleika aftaná nevnda dag, og upplýsingarnar eru ella hava verið av týdningi fyri málið. Ásetingin í § 8, nr. 4 er galdandi fyri skjøl, ið verða nýtt aftaná, at lógin er komin í gildi. Ásetingin í § 9 er galdandi fyri skjúkrahúsjournalar, ið eru gjørðar aftaná, at lógin er komin í gildi, og er eisini galdandi fyri tað, sum er skrivað í verandi journalar aftaná, at lógin er komin í gildi. Høvið til skjalainnlit sambært § 1, stk. 2 er ikki galdandi fyri skjøl, ið eru gjørð av ella eru komin til tey í ásetingini nevndu felög, stovnar, felagsskapir

Kap. 5. Ikrafttræden, forhol-det til anden lovgivning m.v.

S 17. Loven træder i kraft 1. januar 1993.

Stk. 2. Loven gælder ikke for dokumenter, der er udfærdiget af en myndighed eller som er kommet i en myndigheds besid-delse inden 1. januar 1993. Oplysninger om faktiske om-stændigheder, der indeholdes i sådanne dokumenter, er dog omfattet af retten til akt-indsigt efter reglerne i den-ne lov, hvis dokumenterne er indgået i en sag, der er eller har været under behand-ling af en forvalt-ningsmyndighed efter det nævnte tidspunkt, og oplys-ningerne er eller har været af betydning for sagen. Be-stemmelsen i § 8, nr. 4 gæl-der for dokumenter, der an-vendes efter lovens ikraft-træden. Bestemmelsen i § 9 gælder for sygehusjournaler oprettet efter lovens ikraft-træden og for tilførsler til eksisterende journaler, der er foretaget efter lovens ikrafttræden. Adgangen til aktindsigt efter § 1, stk. 2 gælder ikke for dokumenter, der er udfærdiget af eller er indkommet til de i bestemmel-sen nævnte selskaber, in-stitutioner, foreninger m.v.

v.m., áðrenn lógin er komin í gildi.

Stk. 4. Ásetingar í øðrum lögum um høvi til at kunna seg við skjøl hjá almennu fyrisitingini vera í gildi, hóast tær geva teprari rætt til skjalainnlit enn henda lög.

før lovens ikrafttræden.

Stk. 4. Bestemmelser i andre love om adgang til at blive gjort bekendt med dokumenter hos den offentlige forvaltning opretholdes, uanset om de giver ret til aktindsigt i snævrere omfang end denne lov.

Viðmerkingar

Í 1987 heitti Føroya Blaðmannafelag á landsstýrið um at seta í gildi løgtingslög um innlit í fyrisitingina. Hetta uppskot bygdi á gomlu donsku lóginum um alment innlit í fyrisitingina. Henda lög fór úr gildi í Danmark 1. januar 1987, tá hon var avloyst av einari nýggjari lög um innlit í fyrisitingina og einari lög um fyrisiting, sum báðar hingu saman.

Í 1990 varð málíð framlagt í løgtinginum av Sjálvstýrisflokkinum. Landsstýrið fórði tá fram, at arbeitt var í landsstýrinum við hesum spurningi, og samtykti løgtingið at áleggja landsstýrinum at leggja fram lógaruppskot um innlit í fyrisitingina.

Tá landsstýrið fór í holt við at gera reglur fyri økið almenn fyrisiting, var mett, at best var at fáa reglur fyri alt økið, tí hóast hetta óivað fórir nakað meirarbeiði við sær, so verður trygdin hjá borgarunum nögv betur, og sleppur fyrisitingin frá nögvum ivaspurningum, tí klárar reglur koma á økinum.

Fyriliggjandi uppskot, t.e. uppskot til løgtingslög um fyrisiting og uppskot til løgtingslög um innlit í fyrisitingina, eru samantengd soleiðis, at ikki ber til at samtykkja annað, men ikki hitt.

Uppskotini líkjast nögv danskari lóggávu á økinum, men er hetta tilætlað, tí stórt sæð hava vit sama fyrisitingarliga siðaarv sum danir, og er hesar báðar lögirnar í mongum fórum bert ein niðurskriving av tí, sum longu er galldandi utan skrivaðar reglur. Eisini kunnu danskar lögfrøðiligar bókmentir á økinum vera til stóra hjálp, tá tulkingarsprungar koma fyri.

Um hesar lögirnar verða settar í gildi, fara tær at verða eitt gott grundalag undir arbeiðinum hjá einum möguligum komandi lögtingsins umboðsmanni.

Viðlagt fylgja ummælir til lógaruppskotið frá Føroya Blaðmanna-felag, Sjónvarpi Føroya, Útvarpi Føroya, Føroya Kommunufelag og Sjúkrahússtjóranum. (Skjal 1-5).

Lög um innlit í fyrisitingina.

Í lögini er tær vanligu reglurnar um høvi hjá almenninginum at kunna seg við skjøl, ið eru komin til ein fyrisitingarmyndugleika, ella sum ein fyrisitingarmyndugleiki hevur gjørt, sum liður í fyrisitingarligari málsviðgerð í samband við virksemið hjá myndugleikanum. Lógin er galldandi fyri øll, ið ynskja at kunna seg við ávis skjøl ella skjøl í nærrí tilskilaðum málum, herundir eisini hann, sum er partur í málinum, hóast hesin eisini sambært reglunum í kap. 4 í uppskotinum um fyrisitingarlög í storri mun hevur høvi til at gera seg kunnugan við skjøl.

Uppskotið um innlit í fyrisitingina fevnir um alt virksemi hjá almennu fyrisitingini, herundir veruligt (faktiskt) fyrisitingar-virksemi, meðan uppskotið til fyrisitingarlög viðvíkjandi innliti partanna bert fevnir um mál, har ein fyrisitingarmyndugleiki hevur ella fer at taka avgerð.

Sostatt kann bert fåast innlit í skjøl um veruligt fyrisitingar-virksemi sambært reglunum í uppskotinum til lög um innlit í fyrisitingina.

Uppskotið viðger einans spurningin um skyldu hjá fyrisitingini

at geva skjalainnlit. Myndugleikin kann sostatt veita skjala-innlit í stórru mun enn uppskotið gevur, um so er, at annað ikki fylgir av reglum um tagnaarskyldu v.m.

Uppskotið sigur einki um, hvussu almenningurin kann nýta upplýsingar, sum eru fingnar til vega við heimild í lögini, men byggir uppskotið á tað sjónarmið, at tilfarið eisini kann almannakunngerast um ikki reglurnar í aðrari lóggávu sum undantak forða hesum. Vanliga fara skerjingar í hóvinum at almannakunngera upplýsingarnar einans at kunna stuðlast á reglurnar um ónáðir og æruskemming ella reglurnar um skemming av upphavsrætti.

Uppskotið fevnir um alla almennu fyrisingina, tvs. bæði landsfyrisingina og kommunalu fyrisingina og eisini um fyrisingarmyndugleikar, ið ikki kunnu sigast at hoyra til teir vanligu fyrisingarmyndugleikarnar, serstakliga nevndir ella ráð. Eisini er lógin galdund fyrir interkommunalar stovnar sum SEV og IRF.

Lógin er galdund fyrir alt virksemi hjá almennu fyrisingini. Høví til skjalainnlit fevnir sostatt ikki bert um skjöl í málum, har myndugleikarnir fara at taka avgerð móttvegis borgarunum, men eisini um skjöl í málum um gerð av almennum rættarreglum og skjölum, ið verða viðgjörd í samband við annað alment virksemi, herundir sokallað veruligt fyrisingarvirksemi sum t.d. ferðsla, undirvísing, heilsuverk og byggivirksemi.

Talan skal tó altið vera um skjöl, ið fáa ella hava fíngið eina fyrisingarliga málsviðgerð. Sostatt koma ikki skjöl, ið einans vera goymd ella send viðari undir lóginum, og soleiðis er lógin heldur ikki galdund fyrir skjöl, ið klárt eru send myndugleikanum av misgávum, og myndugleikin ikki nýtir tey.

Lógin er ikki galdund fyrir mál um setan í starv ella flytan í hægri starv í almennari tænastu, og viðvíkjandi lóggávumálum er lógin bert galdund tá lógaruppskot er framlagt í lögtinginum.

Høvuðsreglan í lögini er, at öll skjöl koma undir lóginum, og eisini innföringar í journalar, skráir og aðrar skrásetingar

viðvíkjandi skjölunum í avvarðandi máli. Rætturin til skjalainnlit fevnir tó sambært § 5, stk. 2, ikki um skráir ella aðrar skipaðar skrásetingar, har sum nýtt verður edv, tó burtursæð frá skrásetingum viðvíkjandi skjölunum í einum máli.

Í málum, har ein fyrisingarmyndugleiki fer at taka avgerð, skal hann, tá hann fær munligar upplýsingar, ið eru av týdningi fyri avgerðina í málinum, skriva upp um innihaldið av upplýsingunum. Hetta er eisini galldandi tá myndugleikin á annan hátt verður kunnigur við sovorðnar upplýsingar. Skyldan at skriva upp er tó ikki galldandi, um upplýsingarnar annars framganga av skjölunum í málinum.

Í kap. 3 er ásett eim røð av undantökum frá rættinum til skjalainnlit. Umframt tey serligu slögini av skjölum, ið nevnd eru í § 10, eru öll innanhýsis arbeiöskjøl hjá einum myndugleika sum hóvuðsregla undantíkin skjalainnliti. Sambært § 8 er hetta tó ikki galldandi fyri nærrí fyrissett arbeiösskjøl, ið fyriliggja í endaligum líki. Sambært § 9 hefur eisini hann, um hvørs heilsuviðurskifti sjúkrahúsjournalur er gjørdur hóast ásetingina í § 7 um innanhýsis arbeiösskjøl rætt til skjalainnlit í journalin.

Upplýsingar í innanhýsis arbeiösskjølum og í teimum skjölum, sum § 10 fevnir um, og sum viðvíkja veruligu umstøðunum í einum máli, koma tó undir skjalainnlit sambært § 11, stk. 1, um so er, at upplýsingarnar eru av stórum týdningi fyri málið.

Sambært ásetingini í § 12 kunnu ávisar upplýsingar um privatu og fíggjarligu viðurskiftini hjá einstaklingum og felögum verða undantíkin skjalainnliti. Eisini er sambært § 13 ein serligur möguleiki fyri at avmarka skjalainnlitið, um tað er neyðugt fyri at verja munandi umhugsni viðvíkjandi einari røð av nærrí ásetttum almennum ella privatum áhugamálum. Eisini er sambært § 13, stk. 1, nr. 6 möguleiki fyri at undantaka skjøl frá skjalainnliti, um tað er neyðugt fyri at verja serligt umhugsni fyri privatum ella almennum áhugamálum, har dyljan vegna serligu umstøðurnar í málinum ger tað neyðugt.

Sambært § 14 verður rætturin til skalainnlit einans avmarkaður

av serligum ásetingum um tagnarksyldu, t.v.s. serstakliga ásetingar, har tað verður ásett ein víðkað tagnarskylda í mun til reglurnar um tagnarskyldu í revsilóginu.

Í kapittul 14 eru ásettar nærri reglur um viðgerðina og avgerðina viðvíkjandi áheitan um skjalainnlit. Kemur áheitan um skjalainnlit í einum máli, har ein myndugleika skal taka avgerð, er tað tann myndugleiki, sum skal taka avgerðina, ið skal avgera spurningin um skjalainnlit. Í øorum fórum er tað tann myndugleiki, ið hevur skjalið, sum skal taka avgerðina. Eisini verður í § 15, stk. 2 ásett, at ein avgerð um skjalainnlit kann kærast framihjá til tann myndugleika, sum er kærustovnur í mun til averðina ella viðgerðina annars í tí máli, áheitanin um skjalainnlit viðvíkur.

Í § 16 er ásett, at áheittanin um skjalainnlit eיגur at verða avgjörd sum skjótast. Um ein áheitan um skalainnlit ikki er gingin á móti ella noktað innan 10 dagar eftir, at viðkomandi myndugleiki hevur móttikið hana, skal myndugleikin sambært § 16, stk. 2 boða viðkomandi frá orsökini til hetta, og um nær ein avgerð kann væntast at fyriliggja.

Landsstýrið væntar, at lógin skuldi kunna verið sett í gildi 1. januar 1993.

+ skjøl

Atli P. Dam
lögmaður

/ Jalgrím Hilduberg

(

(

(

(

SKJAL 1.

logud

Til
Føroya Landsstýri
FR-100 Tórshavn

att. Marita Petersen
landsstýriskona

Tórshavn 6. juli 1991

VIÐVÍKJANDI UPPSKOTI UM LÓG UM INNLIT í FYRISITINGINA

Eitt sindur sein á veg, men her eru okkara viðmerkingar til uppskotið um lóg um innlit í fyrisitingina.

Eru onkrir aðrir spurningar, sum tygum vilja hava viðmerkingar til, eru vit altið tilreiðar.

Vónandi taka tit okkara viðmerkingar í álvara, tí ivaleyst verða tað fyrst og fremst tiðindafólk, sum fara at brúka tey amboð, sum ein nýggj lóg gevur heimild til.

Føroya Blaðmannafelag
Randi Jacobsen, formaður

n.v./
Øssur Winthereig

Ø. Winthereig

5

25 JULI 1991

F. L. j. nr. 665-1/91

20/9-91

M

VIÐVÍKJANDI UPPSKOTI UM LÓG UM INNLIT í FYRISITINGINA

Føroya Blaðmannafelag takkar fyrir høvi at gera viðmerkingar til uppskotið til lóg um innlit í fyrisitingina.

Vit halda, at hetta uppskotið er eitt stórt fet á rættari leið í eini roynd at lata fyrisitingina upp og á tann hátt geva borgaranum og skattgjaldaranum álit á fyrisitingina.

Vit hava lisið uppskotið igjøgnum og gera hesar viðmerkingar:

viðv. § 1.

stk. 2.

Tá tað almenna er við í nögvum fýritakssemi í Føroyum, átti at verið tilskilað í lögini, hvørji eru umfataði av lögini.

Hvussu við Hitafelögum, Brennistøðum, hálvalmennum felögum, partafelögum og lutafelögum, sum tað almenna er við í? Flakavirki við almennum peningi? Grunnar við almennum fæi?

viðv. § 2.

stk. 1.

Hví er § 2 broytt samanborið við donsku lógina?

viðv. § 4.

stk. 3.

Júst hendar greinin er tann, sum vit hava stórstu atfinningar móti. í donsku lögini var upprunarliga ætlanin, at óneyðugt skuldi vera at kenna malið framanundan. Av serligum politiskum ávum var tað fyribils útsett í donsku lögini. Vit halda, at tað er umráðandi, at føroyska lögın eisini tekur postlistarnar við. Tí átti ein grein at nevnt, at eftir eitt ella tvey ár hevur fyrisitingin skyldu at gera postlistar, sum eru umfataði av hesi lóg. Fyri tiðindafólk hevur tað stóran týdning at kunna fylgja við í fyrisitingini. Ein vakin og ábyrgdafull tiðindatænasta stuðlar fólkareðinum og gevur skattgjaldarunum álit á, at hansara peningur ikki verður misröktur í fyrisitingini.

viðv. § 10.

stk. 1.

Sum føroyska fyrisitingin er bygd upp, er landsstýrið og figgjarnevndin ein partur av dagligu fyrisitingini. Ti eiger lógin eisini at umfata gerðabøkurnar hjá Landsstýrinum og figgjarnevndini - sjálvandi við tēimum avmarkingum, sum annars eru nevndar i lóginí.

Sum dømi um, at pressan ikki rópar persónlig viðurskifti út um allar geilar, eru rættarlistarnir. Um pressan ikki tók sina uppgávu í álvara, kundi hon dagliga skriva nøvnini á øllum sprittbilistum og ferðsyndarum, men ongin partur av pressuni ger tað, tað er júst eitt dømi um, at vit kenna okkara støðu í samfelagnum.

viðv. § 12.

stk. 2.

"økonomisk" er dottið burtur í dansku orðingini.

viðv. § 15.

Her stingur trupulleikin seg upp, at vit ikki hava nakran lögtingssins umboðsmann, sum kærast kann til, tá umsókn um alment innlit verður vist aftur.

Kanska ber til fyribils at gera ein kærustovn, sum tekur sær av kærumálum. Ber tað til, er eisini neyðugt at seta tíðarfreist á hjá einum slikum kærustovni.

viðv. § 16.

stk. 2

Hóast ætlanin eisini er at samtykkja eina nýggja fyristerarlög, skjóta vit upp, at tað beinleiðis stendur í lógarorðingini, at ti sum sytt verður alment innlit, kann krevja eina skrivliga grundgeving.

Í lógarorðingini stendur "nær ein avgerð væntandi verður til skjals". Hetta gevur möguleika fyri at seinka einum fyrispurningi oneyðuga nogv. Eins og danska login greitt sigur, at tann, sum hevur spurt um alment innlit, skal hava at vita nær hann kann fáa svar, soleiðis eiger eisini at vera í Føroyum.

viðv. § 17.

stk. 2

Her er ein misskiljing komin í. Her verður sagt, at lógin ikki skal umtata skjøl, sum eru komin einum myndugleika í hendi eftir at lógin er komin í gildi. Hetta kann ikki verða rætt. Sjálvandi eiga tiðindafólk at hava möguleika at hyggja aftur í tiðina.

í Danmark var ein onnur lög um alment innlit galldandi áðrenn nr. 572 af 19. december 1985 kom í gildi. Tí kundu tey í Danmark seta treytina um, at lógin ikki umfataði skjøl, sum voru eldri. Tá hovdu tey havt eina aðra lög, sum hevði verið galldandi og hana kundu bæði tiðindafólk og onnur brúka fyrir at fáa innlit í eldri skjøl. í Føroyum hevur ongin lög verið, tí er neyðugt at gera skilabetri skiftisreglur. Á sama hátt, sum § 11 ásetur, at lógin umfatar verunligar upplýsingar, sum eru í skjølum, í annars ikki eru umfataði av lógin, á saman hátt ber til at gera eina grein, sum setur hurðina á glopp ella eitt sindur meiri til skjøl, sum eru eldri enn tann dagin, lógin kemur í gildi.

Niðurstöða:

Samanumtikið er hetta óført, men ein lög broytir onki utan so at málini í henni verða fylgd. Tí skjóta vit upp, at í viðmerkingunum verður sagt eitt sindur nærrí, hvat endamálið við lógin er.

Annars visa vit á triggjar viðmerkingar, sum er tær týdningarmestu:

- 1) Tíðarfrest og lyfti um opnar postlistar.
- 2) Kærumöguleikar, sum geva lógin verunligt virði.
- 3) Hurðin má setast gloppast til skjøl, sum eru eldri enn tann dagin lógin kemur í gildi.

Vinarliga
Føroya Blaðmannafelag

FØROYA LANDSSTÝRI
Postbox 64
FR 100 Tórshavn

TELEX 81391 SVF
TELEFON (+298) 17780
TELEFAX 11345

Tórshavn 4. juli 1991

VIÐMERKINBGAR TIL UPPSKOT UM LÓG UM ALMENT INNLIT:

Sjónvarp Føroya hevur hesar viðmerkingar til landsstýrisins uppskot um lóg um alment innlit:

Sum almennur stovnur metir SvF seg at vera ein av teimum stovnum, lógin fevnir um. Til hendar part hevur SvF ongar viðmerkingar.

Sum fjølmiðil hevur SvF hinvegin í samband við programgerð stóran áhuga i at ein slik lóg verður samtykt og sett i verk, og at hendar lóg virkar væl. Sum heild er tað eitt framstig, at almenningurin við einari tilíkari lög fær innlit i fyrisingina.

SvF metir, at lógin i vissan mun eigur at vera meira viðgongd enn uppskot landsstýrisins. Til dømis er tað ein

5 JULI 1991

F. L. E. 665-1⁹/21

12/7/91
TJN

stórur fyrimunur, um almenningurin kann fylgja við í hvørji mál eru til viðgerðar - einahelst í landsumsitingini.

Í 4 grein, stk. 3, stendur, at tann sum ynskir innlit, skal vita hvat málid snýr seg um, og viðkomandi skal eisini tilskila, hvørji skjøl ynski er um at siggja. SvF metir, at hendan grein ger tað ógvuliga torfört at brúka lógina. Mælt verður til, at høvi verður at fáa at vita, hvørji mál eru til viðgerðar og hvørjar avgerðir verða tiknar. Visast kann til, at í grannalondum okkara hava fjølmiðlarnir atgongd til listar yvir inn- og útgangandi post hjá umsitingini.

Arbeiðsøkið hjá lögtingsins figgjarnevnd er munandi broytt. Eftir okkara meting luttekur figgjarnevndin í ávisan mun í umsitingini. Þi eigur almenningur eisini at fáa innlit í tann partin av arbeiðinum hjá figgjarnevndini. Vit mæla eisini til at lógin fevnir um gerðabøkur landsstýrisins.

Í 7. grein stk 2, verður tosað um brævaskifti millum ymsar deildir hjá sama myndugleika. Her eigur at staðfestast hvat "sami myndugleiki" er.

Avgerandi fyrí lógina er kærumöguleikin. SvF metir ikki, at lógin fer at virka til fulnar uttan so, at kærumöguleiki er, og at hesin kærustovnur er óheftur at almennu fyrisingini. Skotið verður upp, at ein slikur kærustovnur verður settur á stovn - möguliga ein "umboðsmaður".

Sjónvarp Føroya tekur undir við lógaruppskotinum við nevndu broytingum. Royndir aðrastaðni vísa, at ein slik lóg gagnar bæði fyrisiting og almenningi.

Vinarliga

SJÓNVARP FØROYA

J.A. Skaale.

J.A. Skaale

stjóri

Útvarp Føroya

The Faroese Broadcasting

261 JULY 3.

legnd

Norðari Ringvegur • P.O.Box 328 • FR-110 Tórshavn • Faroe Islands

Føroya Landsstýri

Postboks 64
FR-100 Tórshavn

Telefon 16566
Telex 81226
Telefax 10471

Dagfest 1991-07-02

Viðv. lög um innlit í fyrisitingina.

Vísandi til skriv landsstýrissins, dagf. 28. mai 1991, skulu vit siga frá, at vit hava fylgjandi viðmerkingar til uppskotið til lög um innlit í fyrisitingina:

Áhugamál útvarpsins í sambandi við reglur um innlit í fyrisitingina eru í tveimum. Í fyrsta lagi fara reglurnar um innlit eftir uppskotinum eisini at galda fyri fyrisitingina hjá útvarpinum. Til henda partin hava vit ongar viðmerkingar.

Í øðrum lagi er áhugamál útvarpsins í sambandi við programmvirksemi at gera nýtslu av rættinum til at fáa innlit í fyrisitingina.

Sum heild halda vit, at tað er eitt framstig, at vit fáa eina lög um innlit í fyrisitingina, men eftir okkara meting eiger lógin at vera meira viðgongd, so möguleikar eisini verða fyri at hava innlit í hvørji mál eru til viðgerðar t.d. í landsfyrisitingini.

Eftir grein 4, stk. 3 skal tann, ið biður um innlit, tilskila hvørji mál og hvørji skjøl hann ynskir at gera seg kunnugan við. Vit skilja hesa reglu soleiðis, at tann, sum biður um innlit, skal frammanundan vita, at tað finst eitt ávist mál, og

| 5 JULI 1991

3
F. L. nr. 665-1/91

at tað finst eitt ávist skjal. Hugsast kann, at myndugleikar fara at krevja av tí, ið biður um innlit, at viðkomandi í ávisan mun skal lýsa tað tilfar, sum biðið verður um.

Henda regla er sera avmarkandi, og eigur at verið broytt, so möguleikar eisini eru fyri at fáa innlit í, hvørji mál eru til viðgerðar, hvørjar avgerðir verða tiknar o.s.fr. Í Noregi og Svøríki t.d. hava fjölmiðlarnir atgongd til postlistarnar hjá ráðstovunum.

Eftir grein 10, stk 1. eru gerðabókur landsstýrissins millum tey skjøl, sum eru undantíkin regluni um innlit. Eftir okkara meting, eigur at verða loyvt at fáa innlit í gerðabókur landsstýrissins.

Eftir uppskotinum fara reglurnar um innlit ikki at fevna um fíggjarnevndina, men hóskandi hevði verið, at loyvt verður at fáa innlit í tann partin av arbeiðinum hjá fíggjarnevndini, sum viðvíkur umsiting av lögtingssamtyktum.

Eftir grein 7, stk. 2 er brævaskifti millum ymsar deildir innan fyri sama myndugleika at rokna sum innanhýsis arbeiðsskjøl. Tað hefur týdning, hvussu henda regla verður tulkað. Verður t.d. alt sjúkrahúsverkið roknað sum ein myndugleiki?

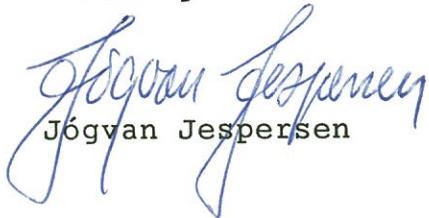
Í grein 16, stk. 2 eru reglur um, hvussu skjótt ein áheitan um skjalainnlit skal avgreiðast. Innan fjölmiðlarnar verður at kalla altið arbeitt í skundi, og tí eigur henda greinin at verða neyvari orðað, so lógin ásetir, at umbøn um skjalainnlit skal gangast á móti skjótast gjørligt og utan óneyðugt drál.

Í grein 15, skt. 2 eru reglur um kærumöguleikar. Eftir okkara meting er neyðugt við munandi neyvari reglum um kærumöguleikarnar. Tað eigur altið at verða möguligt at kæra, um ein myndugleiki sýtir innlit, og tað eigur altið at verða heilt greitt hvør kærumyndugleikin er.

Reglurnar um kærumøguleikar eru avgerandi fyri, hvussu stórt viðri lógin fær, og okkara uppskot er, at settur verður ein kærumyndugleiki, sum er óheftur av öllum fyrisitingarmyndugleikum.

Sum heild meta vit, at tað er eitt stórt framstig, at vit fáa eina lóg um innlit, og vit mæla til, at lógin verður so fullfiggjað sum gjørligt frá byrjan, tí royndirnar í Danmark vísa, at tað tekur drúgva tíð at fáa endurskoðað eina lóg, sum bert er ætlað sum ein fyribilsloysn.

Vinarliga

Jógvan Jespersen

FØROYA KOMMUNUFELAG

Ljósmynd | > > >

Post box 73
FR-600 Saltangará

Tlf. (+298) 47600
Fax (+298) 48208

FKF.J.nr. 89-00-04

Dato: 26/08-91

Føroya landsstýri
Post box 64
110 Tórshavn

Viðv.: Uppskotinum um innlit í almenna fyrisiting. (J.nr.
666-1/91).

Felagið hevur ongar viðmerkingar til uppskotið.

Fyri felagið

Jens M. Dalsgaard, skr.

27 AUG. 1991

F. L. J. nr. 666 1/91

SJÚKRAHÚSSTJÓRIN

Postsmoga 366 . Háskúlavegur 5
Tlf. 15360

110 Tórshavn,

Vejning
26. august 1991
HJ/he

S. j. nr.
(at tilskila í svati)

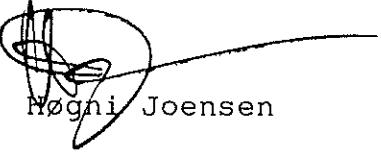
21-910001-3

Føroya Landsstýri
Postsmoga 64
110 Tórshavn

Vísandi til skriv F.L. j.nr. 666-1/91, dagfest 28. mei 1991, har uppskot til løgtingslög um innlit í almenna fyrising og uppskot til løgtingslög um fyrising er sent sjúkrahúsverkinum til ummælis, skal verða sagt frá, at sjúkrahúsverkið sær onki til hindurs fyri at seta nevndu lögir í gildi.

Sjúkrahúsverkið hevði sæð tað sum eitt framstig, um nevndu lögir vörðu settar í gildi. Tað kann nevnast, at innan sjúkrahúsverkið verða stórir partar av nevndu lögum longu praktiseraðir. T.d. hevur sjúkrahúsverkið avgjørt at geva øllum sjúklingum innlit í egnar sjúkrajournalir, hóast hetta ikki er álagt sjúkrahúsverkinum.

Vísandi til omanfyri standandi skal sjúkrahúsverkið tí mæla til, at nevndu lögir verða settar í gildi í Føroyum.

Nøgni Joensen

27 AUG. 1991

2

F. L. 666 1/91

Á l i t

1

løgtingsmáli nr. 184/1992: Lög um innlit í fyrisitingina (93/91)

Málið er lagt fram av landsstýrinum tann 20. februar 1992 og eftir 1. viðgerð 26. februar 1992 beint í rættarnevndina.

Felagsálit fyri løgtingsmálini nr. 92/91: Fyrisitingarlög, nr. 93/91: Lög um innlit í fyrisitingina og nr. 142/91: Løgtingsins umboðsmaður varð lagt fram tann 1. juni 1992 og varð samtykt, at rættarnevndin skuldi arbeiða víðari við málunum 92, 93 og 142/1991 sum millumtinganevnd og leggja álit fyri løgtingið í ólavssøkutingsetuni.

Nevndin hevur havt fund við avvarðandi embætisfólk í landsstýrinum, skrivstovustjóran og økisfulltrúan til tess at kunna nevndina um gongdina í málunum, at lýsa uppskotini gjølliga og at svara spurningunum.

Nevndin umrøddi tey ummælisskriv, ið viðløgd eru lógaruppskotunum, har Føroya Blaðmannafelag, Sjónvarp Føroya, Útvarp Føroya, Kommunufelagið og Sjúkrahúsverkið gera viðmerkingar.

Av viðmerkingum landsstýrisins framgongur, at uppskotini nr. 92 og 93/1991 eru samantengd soleiðis, at tað ber ikki til at samtykkja annað, men ikki hitt. Í hesum sambandi verður sagt, at landsstýrið væntar, at lógin skuldi kunna verið sett í gildi 1. januar 1993. Umsitingin hevur gjört vart við, at frá tí av, at lógin er samtykt, og til hon fær gildi, skal verða rímulig tíð til at smíða reglugerðir og ásetingar. Tað er sera umráðandi, at vegleiðingar verða gjørðar til stovnar og kommunur um, hvussu mannagongdin skal vera, um lógin verður sett í gildi, soleiðis at málsviðgerðin verður eins, og at strembað verður ímóti, at praksis verður tann sami alla staðni í øllum generellum lógarnýtslusprungum.

Nevndin heldur, at tað ber til at fáa lógina at virka frá 1. januar 1994. Nevndin setir tí fram broytingaruppskot hesum viðvíkjandi. Eisini verður ein onnur broyting sett fram, sum bert er av málsligum týðningi.

Sostatt setir nevndin fram soljóðandi

b r o y t i n g a r u p p s k o t

til

uppskot landsstýrisins

1) Eingin broyting.	1) I § 12, pkt. 2 indsættes
2) Í § 17, 1. og 2. stk. verður "1. januar 1993" broytt til: "1. januar 1994".	efter ordene "det er af væsentlig": "økonomisk".
	2) I § 17, stk. 1 og 2 ændres "1. januar 1993" til: "1. januar 1994".

Nevndin tekur undir við uppskoti landsstýrisins og er samd um, at um lógaruppskotini nr. 183 og 184 verða samtykt, verða hesar lögir eitt gott grundarlag undir ætlaða arbeiðinum.

Nevndin ásannar, at verandi lóggáva og siðvenja í Danmark kann stuðla útinningini av lögini í Føroyum, tí slik lög hevur virkað leingi í Danmark, og eru tí lögfrøðiligar niðurstøður og fordømi at vísa til. Lögirnar skuldu tí kunnað virka við rímiligum tryggleika frá byrjan.

Tað hevur leingi verið ynski um lóggávu í Føroyum, ið betur verjir hin einstaka, sum hevur samskifti við almenna mynduleikar og tryggjar honum innlit í, hvussu egnu viðurskifti hansara eru viðgjörd í umsitingini, og hvørjar metingar ella lögfrøðiligar tulkingar og avgerðir hvíla á.

Leingi varð mett, at unga umsitingin í Føroyum var ov lítið útbygd og hevði ov lítla orku til at tryggja eina so fevnandi upplýsingarskyldu sum fyrileggjandi lógaruppskot tilætlar, men metir landsstýrið nú, at tíðin er komin at festa í lög tann rætt, viðskiftafólk kortini hava átt til at fáa innlit í viðgerð av eignum málum.

Allastaðni, har slik lóggáva er komin, hevur ætlanin fyrst og fremst verið at tryggja einstaklingum sokallað málsvinnlit í mál, ið viðkoma honum sjálvum, og er tí oftast lóggivið um júst hetta fyrst, og minni dentur lagdur á at veita almennингinum innlit í viðurskiftini hjá øðrum (hitt sokallaða almenna innlitið). Seinni eru slikar lögir broyttar til eins væl at galda almenningin, so hesin er kunnaður um málsviðgerðir yvirhøvur.

Havandi hetta í huga hevur nevndin umrøtt ynski frá framanfyri nevndu fjølmiðlaumboðum um, at postlistar og aðrar inn-

anhýsis skrásetingar av arbeiðsgongd skulu almannakunngerast.

Hetta er galldandi í Noregi og Svøríki, men ikki í Danmark.

Nevndin tekur undir við landsstýrinum, at hetta stigið ikki verður tikið nú, tí tað er umráðandi, at hin einstaki, sum kennir tørv á kunning frá myndugleikunum ella hevur umsóknir og áheitanir um viðgerð av persónligum málum ikki heldur seg aftur av ótta fyri, at júst hansara viðurskifti skulu kunna koma til hvört geilarhorn.

Nevndin heldur tí, at lógin eigur at standa sína roynd í eini tíð við álitiskendum samskifti í millum borgaran og myndugleika, áðrenn støða verður tikan til möguligar broytingar at fremja. Tað verða helst eisini aðrar broytingar at taka støðu til, tá lógin hevur staðið sína roynd.

Hvat almannakunngerð av landsstýris- og fíggjarnevndargerðabókum viðvíkur heldur nevndin, at galldandi regla, har gerðabók landsstýrisins verður framløgd hvørja ólavssøku og fjölmíðlar so hvört kunna seg um týðandi avgerðir, ið landstýrið og fíggjarnevndin taka, er nøktandi.

Viðvíkjandi gerðabókini hjá fíggjarnevndini er at siga, at her er talan um samskifti millum tvær sjálvstøðugar eindir, nevnliga umsitingina og lóggávuvaldið, og er hetta tískil eitt samskifti, har borgarin ikki er uppií.

Sum nevnt er lógin galldandi fyri øll, ið ynskja at kunna seg við ávis skjøl í nærri tilskilað mál. Eftir § 16, stk. 3, ásetir landsstýrið reglur um gjald fyri avrit ella makasjøl. Nevndin heldur, at arbeiðið hjá umsitingini eftir hesi lög ber í sær øktan kostnað, serliga í byrjanini. Tí eigur helst eitt grundgjald at verða latið fyri ómakín, tá eitt fólk frá umsitingini má verða til taks at finna fram til og hava eftirlit við skjølunum í málinum, og kann hetta verða tíðarkrevjandi. Eitt slikt grundgjald má ásetast av landsstýrinum eftir bestu meting.

Umsitingin hevur á fundi við rættarnevndina mett, at nýnörmering av fólk í ikki verður neyðug, og at eftirspurningurin eftir upplýsingum fer at javna seg sum fráliður.

Mál og skjøl, ið stava frá tíðini, áðrenn lógin fær gildi, kunnu verða latin eftir avgerð frá avvarðandi myndugleika.

Við hesum viðmerkingum mælir nevndin til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

RÄTTARNEVNDIN, 5. mai 1993.

Mikkjal Sørensen Hergeir Nielsen Helena Dam á Neystabø

Birgir Danielsen Lisbeth L. Petersen